

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Teze diplomové práce

Instituce pro trávení volného času mládeže do 18 let

Eva Radochlibová

© 2015 ČZU v Praze

Souhrn

Diplomová práce se zabývá vybranou organizací pro trávení volného času mládeže, jedná se o dům Děti a mládeže v Benešově.

V teoretické části jsou vymezeny základní pojmy, jako problematika volného času (definice volného času a jeho funkce, hlediska volného času, soustava aktivit a zařízení volného času dětí a mládeže. Další kapitoly se věnují dětem (předškolní věk, mladší školní věk, starší školní věk, mládež). Teoretická východiska dále charakterizují výchovné zhodnocení volného času, jako je rodina a jak škola působí na děti a jejich volný čas, výchovu mimo vyučování a její obsah a funkce, instituce pro výchovu mimo vyučování.

Výzkumná část se zabývá analýzou vybraného volnočasového zařízení s cílem zjistit, zda organizace plní své poslání. Na závěr jsou formulována doporučení pro zlepšení činnosti volnočasového zařízení a navrhnutý strategie pro další budoucí rozvoj.

Klíčová slova: děti a mládež, volný čas, zájmová činnost, volnočasové aktivity, instituce, sport, financování, sociálně patologické jevy, prevence

Cíl práce a metodika

Cílem diplomové práce je provést rozbor vybraného zařízení volného času dětí a mládeže, zhodnotit postavení organizace a zvážit zda a jak jsou naplněny její cíle a poslání. Vlastní posouzení instituce bude provedeno na základě rozboru technického zázemí, personálního zabezpečení organizace, nabídky zájmových útvarů, popisu norem, pravidel, směrnic a finančního zajištění provozu.

Zacíleno bude na poslání a cíle organizace a zhodnocení dostatečné nabídky volnočasových aktivit. Dalším cílem bude zjistit, zda má organizace dostatek finančních prostředků na svou činnost a na obnovu nemovitostí, které má ve svém užívání. Aby došlo k naplnění cílů organizace, budou stanoveny 2 hypotézy:

Hypotéza č. 1 - Organizace plní své poslání a cíle.

Hypotéza č. 2 – Organizace má dostatek finančních prostředků na svou činnost a na obnovu nemovitostí.

Formou literární rešerše bude rozpracována teoretická část, v níž budou vymezeny základní pojmy týkající se tématu trávení volného času dětí a mládeže. Použity budou poznatky ze studia odborné literatury a internetových zdrojů, formou diskripce.

Dále bude zpracován samotný rozbor činnosti vybraného domu dětí a mládeže působící ve zvoleném regionu, při kterém budou využity informace získané sběrem dat,

studiem dokladů dostupných z veřejných zdrojů i materiálů zapůjčených z organizace. Velká část dat bude získána pozorováním, pomocí rozhovorů a osobních konzultací.

Prostřednictvím provedených rozborů materiálních a finančních zdrojů k zabezpečení provozu a personálního zajištění bude možné stanovit, do jaké míry instituce pro trávení volného času dětí a mládeže plní své poslání. Na základě zjištěných výsledků budou navržena doporučení pro zlepšení chodu instituce.

Úvod

Ve volném čase jsou provozovány činnosti, které jsou oblíbené, uspokojují potřeby, přinášejí radost a uvolnění mysli. Další činnosti, které jsou zahrnuty do sféry povinností, je nutné vykonat, což není moc oblíbená činnost. Někteří lidé do svých povinností zařazují i takové věci, jako je vlastní přesvědčení o tom, že musí na sobě pracovat, nejen vzdělávat se v povolání, ale také neustále vzdělávat sám sebe.

Trávení volného času je dnes sledovanou součástí lidského života a výchovy mládeže. Největší význam má pro děti a mládež, jedná se o nejmladší a nejoblíbenější součást kultury společnosti, která dohromady s dospělými, kteří na tom mají pozitivní podíl, tvoří ucelený spolek pro nezbytnou inovaci a další vývoj volného času mládeže.

Pro zmapování volnočasových aktivit byl vybrán Dům dětí a mládeže v Benešově, protože je velice oblíbený a vyhledávaný. Jedná se o příspěvkovou organizaci, uskutečňující činnost pro vzdělávání, zájmovou a rekreační činnost, zaměřuje se na děti, mládež, rodiče a na další zájemce.

Závěr

Analytická část diplomové práce byla zpracována pomocí analýzy instituce podle Bronislawa Malinowského. Výsledkem této analýzy je, že zvolená organizace plní své poslání a naplňuje své cíle, pro které byla založena.

Hypotéza č. 1 - Organizace plní své poslání a cíle.

Výsledkem analýzy je, že Dům dětí a mládeže Benešov má velmi širokou nabídku zájmových činností a díky tomu cíleně působí na rozvoj osobnosti dětí a mládeže. V celkovém měřítku se organizaci zvýšila účast jak v pravidelné zájmové účasti, tak v účasti na příležitostních akcích, které Dům dětí a mládeže Benešov pořádá. V roce 2014 pořádala organizace 79 zájmových útvarů, které navštěvovalo 1092 účastníků. Organizace nabízí pravidelné zájmové činnosti po celý školní rok. Oblíbené jsou také příležitostné (jednorázové) činnosti, které probíhají nepravidelně po celý školní rok a nabídka těchto činností je tematicky

zaměřena. Z toho vyplývá, že má organizace stále větší oblibu. Zaměstnanci si pravidelně zvyšují svou odbornou kvalifikaci. Budovy a hmotné zařízení se daří udržovat v dobrém stavu, kromě táborové základny Jablonná nad Vltavou. Z provedené analýzy vyplývá, že Dům dětí a mládeže Benešov plní své poslání a cíle a proto **Hypotéza č. 1 byla potvrzena.**

Hypotéza č. 2 – Organizace má dostatek finančních prostředků na svou činnost a na obnovu nemovitostí.

Organizace čerpá finanční prostředky ze tří zdrojů. Jedná se o finanční příspěvky od Středočeského kraje na mzdy zaměstnanců, finanční příspěvky od zřizovatele města Benešov na provoz celého Domu dětí a mládeže a z vlastní činnosti. Finanční prostředky z těchto zdrojů jsou pro organizaci dostačující na pokrytí všech potřeb. Organizace těchto finančních prostředků efektivně využívá a hospodárně s nimi nakládá.

Co by se dalo organizaci vytknout je, že nepřijímá žádné sponzorské dary a ani nežadá o různé granty a dotace, na které by mě nárok. Na základě provedené analýzy bylo zjištěno, že organizace má dostatek finančních prostředků na svou činnost a na obnovu nemovitostí a proto **Hypotéza č. 2 byla potvrzena.**

Doporučení - Je možnost čerpat účelové finanční dotace z Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy na programy, které jsou zaměřené především na pravidelné a dlouhodobé činnosti určené co nejširšímu spektru dětí a mládeže a na podporu činností a aktivit, které napomáhají rozvoji a zkvalitňování činnosti jednotlivých organizací.

Byl doporučen **Program č. 1 - Zabezpečení pravidelné činnosti organizace pro organizované děti a mládež.** Tento program je určen pouze pro děti a mládež. Hlavním cílem tohoto programu je podporovat pravidelnou celoroční činnost organizace, jedná se o oblast práce s mládeží a dětmi. Tento program poskytuje pouze neinvestiční peněžní prostředky.

Budova Domu dětí a mládeže byla shledána pro své účely jako velice dostačující. Díky provedené rekonstrukci v roce 2014 má tato budova nové zastřešené hřiště, nový sklad nářadí pro zájmovou činnost a strojovnu vzduchotechniky

Táborová základna v Jablonné nad Vltavou je ve špatném stavu. Nebylo do ní dlouho investováno a zatím na tuto rekonstrukci zřizovatel město Benešov nemá potřebné finanční prostředky. Jednalo by se o opravu budovy, vnitřního vybavení a také venkovního sportovního vyžití. Už v roce 2006 zřizovatel město Benešov uvolnilo finanční prostředky na zpracování projektové dokumentace k přestavbě celé budovy i areálu včetně půdní vestavby. Podle plánovaných odhadů by byla potřeba na tuto rekonstrukci až 20.000.000,- Kč.

Doporučení – Bohužel organizace s touto situací nemůže nic dělat, mají tuto budovu pouze v užívání. Proto by se měla obrátit na svého zřizovatele město Benešov, aby zajistil finanční prostředky na rekonstrukci táborové základny. Zřizovateli města Benešov bych doporučila Integrovaný regionální operační program pro období 2014 – 2020, prioritní osu 2.4. Tento program navazuje na aktuálně realizované operační programy v období 2007 – 2013. Byl připravován na základě principu partnerství a je navržen jako multifondový operační program. Zahrnuje investice z Evropského fondu pro regionální rozvoj a z Evropského sociálního fondu. Na rekonstrukci venkovního hřiště bych doporučila Nadaci ČEZ, která vyhláší grantové řízení Oranžové hřiště. Toto řízení je zaměřeno na podporu výstavby a kompletní rekonstrukci dětských, sportovních, víceúčelových a dalších hřišť.

Seznam použité literatury

ČÁP, Jan. *Psychologie mnohostranného vývoje člověka*. 1. vydání. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1990, 292 s. ISBN 80-04-22 967-0

HÁJEK, Bedřich, HOFBAUER, Břetislav, PÁVKOVÁ, Jiřina. *Pedagogické ovlivňování volného času, současné trendy*. 1. vydání. Praha: Portál, 2008, 240s. ISBN 978-80-7367-473

HOFBAUER, Břetislav. *Děti, mládež a volný čas*. 1. vydání. Praha: Portál, 2004, 176s. ISBN 80-7178-927-5

MALINOWSKI, Bronislaw. *Vědecká teorie kultury*. 1. vydání. Brno: Krajské kulturní středisko, 1968, 185s.

MATĚJÍČEK, Zdeněk, POKORNÁ, Marie. *Radosti a strasti: Předškolní věk, mladší školní věk, starší školní věk*. 1. vydání. Jinočany: H+H, 1998, 205s. ISBN 80-86022-21-8

MATOUŠEK, O., KROFTOVÁ, *Mládež a delikvence*. Praha: Portál 1998 ISBN 80-7178-226-2.

Strukturální fondy [online] 2015 [cit. 2015-02-18]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Kalendar-akci?t=3#Tabs>

Regionální operační program Střední Čechy [online] 2015 [cit. 2015-02-18]. Dostupné z WWW: <http://www.ropstrednicechy.cz/>

Integrovaný regionální operační program [online] 2015 [cit. 2015-02-18]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Microsites/IROP/Uvodni-strana>